

Nummer 67

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden juli en augustus 2011 in Nederlandse dag-, week- en huis-aan-huisbladen.

Slechtvalken kraken nest in de Biesbosch om te broeden

Trouw, 1 juli 2011

In de Biesbosch heeft voor de eerste keer in Nederland een paartje Slechtvalken in een natuurlijk nest gebroed. Deze 'kraakten' het nest van Zwarte Kraaien. Twee jonge vogels zijn uitgevlogen. Slechtvalken bouwen amper zelf nesten. Gewoonlijk broeden ze in nestkasten die zijn aangebracht op zendmasten, woontorens en hoogspanningsmasten. Zelfs in het buitenland is het broeden van een Slechtvalk in een natuurlijk nest een fenomeen. Het paartje in de Biesbosch had het nest gebouwd in een doorgeschoten wilgenbos op een hoogte van twintig meter. Eén donsjong werd onder het nest gevonden

met een zwelling en een 'hangende' vleugel. Deze vogel werd in een asiel opgeknapt. Het tweede jong, een vrouwtje, werd sterk vermagerd onder de nestboom gevonden en is na een 'opknabbeurt' kort daarop met succes vrijgelaten.

Hoezo, weinig zwaluwen?

De Bunschoter, 8 juli 2011

Deze vraag stelt Bram Vermeer (Bickerspolder, Bunschoten) zich als hij aan de dakrand van zijn nieuwe woning zestig nesten heeft van Huiszwaluwen en in zijn stal enkele tientallen nesten van Boerenzwaluwen. Vorig jaar had hij, naast twintig nesten van Huiszwaluwen zelfs in een hoop zand op zijn terrein ook nog enkele nesten van Oeverzwaluwen. En dat terwijl alle zwaluwsoorten hard achteruitgaan in Nederland. Hij heeft de onderkant van de dakrand wit laten opleveren en naast zijn huis een flinke vijver laten graven. Daar profiteren onder andere de Huiszwaluwen van. Zij broeden onder lichtgekleurde dakranden, in de buurt is voldoende nestmateriaal aanwezig en aan voedsel ontbreekt het hun ook niet door de omliggende weilanden.

Hoezo, weinig zwaluwen?

Foto: Wim Smeets.

Twaalf broedparen Ooievaars in de Stichtse Vecht.
Foto: Wim Smeets.

Met het basalt verdwijnen ook de Steenlopers

Trouw, 11 juli 2011

In 2015 moet de Nederlandse kust ter hoogte van de Hondsbossche en de Pettemer Zeewering 'klimaatbestendig' zijn. Het Hoogheemraadschap Noord-Hollands Noorderkwartier zet in op versterking met zand, dat blijkt uit het scenario 'Zand en Natuur' dat het hoogheemraadschap heeft opgesteld. 'Maar daarmee verdwijnt unieke Nederlandse rotsnatuur', zeggen vogelonderzoekers Hans Roersma en Nelly Brederode. De harde dijk is namelijk een uniek leefgebied voor de Steenlopers. In de topmaand mei tellen de onderzoekers dagelijks achthonderd tot vijftienhonderd Steenlopers rond de dijk. Vele duizenden Steenlopers maken gebruik van de dijk. Volgens de Ramsar-conventie (door Nederland ondertekend) moet deze 'rotskust' worden beschermd. Immers, meer dan één procent van de nearctische populatie van de Steenloper is van deze rotskust afhankelijk.

Wellicht toch experiment met ganzenafweerderaden

Dagblad van het Noorden, 13 juli 2011

De provincie Groningen zal niet op grote schaal ganzen doden. Geprobeerd wordt op andere manieren vogels van landbouwpercelen te verjagen. Gedeputeerde Staten maakten op 12 juli 2011 bekend dat zij experimenteren met methoden die de schade voor boeren zouden moeten beperken. Zo

wordt onderzocht of het spannen van bewegende ganzenafweerderaden effectief is. Ganzen zouden niet graag foerageren in een omgeving waar ze constant worden gestoord door bibberende draden. De bedenker van deze nog niet beproefde methode werd onlangs gelauwerd met een innovatieprijs.

Twaalf broedparen Ooievaars in Stichtse Vecht

VAR – Nieuwsblad voor Vecht-, Amstel- en Rijnstreek, 21 juli 2011

Het gaat de laatste jaren goed met de Ooievaars in de polders rondom Kockengen. Zo'n tien jaar geleden was er slechts één broedpaar Ooievaars in het gebied van de huidige gemeente Stichtse Vecht en er zijn nu twaalf stelletjes. Steeds meer Ooievaars paren in het Groene Hart en de Vechtstreek, krijgen er jongen en bereiden zich voor op de lange tocht naar Zuid-Europa of Afrika.

Vogelbeschermster koopt Ooievaar vrij

De Telegraaf, 25 juli 2011

De Drentse Jeanette Zwiërs uit Rhee, die zich sterk verzet tegen de handel in Ooievaars en uilen, is persoonlijk afgereisd naar België om daar een Ooievaar, die op de website Marktplaats was aangeboden, te kopen. Deze Ooievaar liep in een buitenvolière van slechts twee meter hoog en kon geen kant op. Zij telde er €400,00 voor neer en bracht de Ooievaar onder bij het ooievaarsstation De Lokkerij in De Wijk.

**Na een eeuw weer succesvol
ravenbroedpaar in Friesland**

Trouw, 28 juli 2011

Ruim een eeuw nadat het laatste legsel bij Beetsterzwaag uit het nest werd gehaald, broedde deze zomer weer een paartje Raven met succes in Friesland. De Raven kozen voor hun nestplaats de aan het Fochteloërveen grenzende bossen van Ravenswoud. De naam kan niet toepasselijker, maar de reden voor de keuze zal de grootte van het natuurgebied zijn, die de Raven hier naar toe lokte. Deze Raven van Ravenswoud zijn nakomelingen van de Raven uit het Drentse Berkenheuvel. De boswachter van Ravenswoud is er niet erg gerust op dat de Raven het hier gaan redden. 'Kraaiachtigen leggen nogal eens het loodje door afschot of vergiftiging.'

Wie redt het laatste Korhoen?

Trouw, 28 juli 2011

Het aantal Korhoenders op de Sallandse Heuvelrug neemt almaar af. Er worden wel kuikens geboren, maar die sterven na een week de hongerdood. Moet er worden bijgevoerd? In 2010 signaleerden onderzoekers nesten met gezamenlijk 45 eieren op de Sallandse Heuvelrug. Daarvan kwamen er

44 uit. Geen van deze kuikens heeft het overleefd. Twee kuikens werden uitgerust met een zendertje. Ze waren binnen een week na het aanbrengen van de apparatuur overleden en konden door de zender worden teruggevonden. Ze waren niet door predatoren gedood, maar door voedselgebrek. De eerste weken leven ze van rupsen en insecten en in die periode is het misgegaan. Er zijn nu plannen om volgend jaar een gebied met nesten met gaas te omgeven en de jongen bij te voeren, om eens te kijken wat er dan gebeurt.

Nachtzwaluw

De Telegraaf, 30 juli 2011

Het gaat goed met de Nachtzwaluw in het Nationale Park De Hoge Veluwe. Het aantal vogels blijkt het afgelopen jaar met 33% te zijn toegenomen. In 2010 werden er 76 exemplaren geteld. Dit jaar waren het er bijna honderd. Volgens deskundigen is dat te danken aan het actieve beheer van de natuur in dit gebied. Er is veel aandacht gegeven aan het creëren van bosranden waar de vogels zich thuisvoelen. Er zijn speciale randen zo aangeplant dat de vogels zich er thuisvoelen.

Wie redt het laatste Korhoen?

Foto: Wim Smeets.

Boerenzwaluw geniet van zijn modderslootje

Trouw, 2 augustus 2011

De Boerenzwaluw heeft het moeilijk op de erven met betonplaten en geïsoleerde stallen. Arend Heideman, wonend in Gelselaar, een kerkdorp bij het Gelderse Borculo, probeert met de aanleg van een eenvoudig modderslootje het tij te keren. Het boerenbedrijf veranderde in de loop der jaren van een gemengd bedrijf met koeien en wroetende varkens in een woonboerderij met een gazon eromheen. In 2007 had hij nog maar twee nestjes over. Door kleine ingrepen heeft hij het aantal Boerenzwaluwen de afgelopen jaren fors weten op te krikken. Hij haalt elk voorjaar het raam uit de stal en laat de grote deur open staan. Daarnaast heeft hij op een aantal plekken op zijn boerderij modderslootjes aangelegd die hij in droge tijden nat houdt. Vooral de moddersloot die in een aanvliegroute ligt, wordt veel gebruikt.

We moesten maar eens ophouden met vogels ringen

de Volkskrant, 5 augustus 2011

Nederland telt zo'n 460 gecertificeerde ringers, die jaarlijks 270.000 wilde vogels in mistnetten vangen en van ringen voorzien. Alle vangsten worden opgeslagen in een database van de Ringcentrale in Wageningen. Daardoor zijn van alle in Nederland voorkomende vogels de trekroutes en favoriete biotopen in kaart gebracht. Ook zijn intussen van alle soorten de overwinteringsgebieden in Afrika en zelfs op Antarctica bekend. Uit Amerikaans onderzoek is gebleken dat 0,23% van de vogels in de mistnetten sterft en het aantal gewonde vogels is 0,59%. Dat is omgerekend 621 dode vogels en 1593 gewonde vogels. Een ander groot gevaar is de kruisbesmetting van de vogelziektes door de ringers. Zelfs bij uitbraak van vogelpest mogen diezelfde vogels door ringers in de hand worden genomen en de (hobby)boeren moeten hun vogels ophokken.

Afschieten ganzen is noodzakelijk
Dagblad Waterland / Noordhollands Dagblad, 5 augustus 2011

Ganzen worden bejubeld en verguisd. Boeren en landschapsorganisaties willen dit jaar 180.000 ganzen afschieten, omdat ze te veel schade en overlast veroorzaken. Van dit

plan komt niets terecht. Plannen om de ganzenpopulatie fors te verminderen zijn gedoemd te mislukken. De provincie en de terreinbeheerders willen dat er vanaf komende winter niet op ganzen wordt gejaagd. Ook het onklaar maken van eieren mag niet meer, omdat dit de weidevogels te veel verstoort. Alleen het najaar blijft over voor de ganzenjacht. Té weinig om de populatie terug te dringen. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Noordhollands Dagblad van 27 augustus 2011.

Zeldzame Steppekievit doet Nederland weer aan

Trouw, 8 augustus 2011

Vogelaars in Flevoland hebben de zeldzame Steppekievit waargenomen. Het was een onvolwassen vogel, die ongeveer twee jaar oud was. Het is de derde keer dit jaar dat een Steppekievit Nederland aan doet. In maart vloog er een vogel rond in Friesland, een maand later werd er een waargenomen in het natuurgebied Oostvaardersplassen. In 2009 werd de vogelsoort voor het laatst gezien in Nederland, daarna bleef hij lange tijd weg. Het is een dwaalgast die met enige regelmaat in Nederland wordt waargenomen. Vanaf 1800 telt Nederland 47 waarnemingen. De vogel broedt voornamelijk op de steppen van Centraal-Azië.

Ganzen roepen om extra actie

Haarlems Dagblad editie Haarlemmermeer, 12 augustus 2011

De gemeente Haarlemmermeer heeft met agrariërs afgesproken dat die de graanvelden in een aaneengesloten gebied tussen de Zwanenburgbaan en de Polderbaan direct na de oogst omploegen. De gemeente hoopt dat de ganzen wegblijven als er niets meer te pikken valt.

Provincie wil gans toch vergassen

Haarlems Dagblad, 19 augustus 2011

De provincie Noord-Holland wil dat ganzen rond Schiphol worden vergast in plaats van afgeschoten. Zo kan het ganzenprobleem rond de luchthaven beter worden bestreden.

Verbod op vergassen ganzen

Haarlems Dagblad, 21 augustus 2011

Het plan om de ganzen in de omgeving van Schiphol te vergassen, gaat voorlopig niet

door. Een nipte meerderheid in de Tweede Kamer heeft daarvoor een motie van de Partij voor de Dieren aangenomen.

De Zwarte Ooievaar gaat broeden

NRC Handelsblad, 13 augustus 2011

De Zwarte Ooievaar *Ciconia nigra* wordt steeds vaker waargenomen in Nederland en gaat binnenkort misschien zelfs broeden in de Gelderse Poort, een natuurgebied bij Nijmegen. De laatste weken zijn regelmatig een ouder en één jong gesignaleerd in de buurt van het dorp Kekeerderom. Het gebied geldt als een potentieel uitstekend leefgebied voor de Zwarte Ooievaar. Hij broedt voornamelijk in bossen dicht bij ondiep water en moeras, waarin hij zijn voedsel vindt in de vorm van vissen, kikkers en padden.

Kitesurfers verliezen van Lepelaars

Noordhollands Dagblad, 22 augustus 2011

Kitesurfen in het IJsselmeer bij Andijk en Medemblik wordt in de toekomst waarschijnlijk verboden. De sporters komen té

dicht bij de lepelaarkolonie in het natuurgebied De Vooroever. De kitesurfers willen pas weg als ze verderop andere voorzieningen krijgen. De huidige locatie voldoet niet aan de Nederlandse normen voor de Natura 2000-gebieden, omdat ze dichter dan vijfhonderd meter bij de lepelaarskolonie in natuurgebied De Vooroever komen. Natura 2000 heeft ook gevolgen voor het kitesurfen bij Texel. Aan de Noordzeezijde blijft het toegestaan, maar aan de Waddenzeezijde zal het alleen in bepaalde maanden mogen.

Weer daling boerenlandvogels

NRC Handelsblad, 26 augustus 2011

Het aantal boerenlandvogels in Europa is in de afgelopen dertig jaar drastisch gedaald. Vooral veel vogelsoorten die in Nederland voorkomen, zoals Patrijs, Grutto, Graspieper en Kneu, verdwijnen. Het aantal Patrijzen daalde in de afgelopen dertig jaar het sterkst, met 66%. Het aantal Grutto's en Graspiepers is gehalveerd. De afname is waarschijnlijk te wijten aan de intensieve landbouw.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, smeets.foto@casema.nl.

Weer een daling van 'boerenlandvogels'.

Foto: Wim Smeets.